

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 425/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. L., zastúpeného advokátkou M. M., pre namietané porušenie čl. 2 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 6 C 308/2008-305 z 28. mája 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 11 Co 390/2013-344 zo 4. decembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. marca 2014 doručená sťažnosť J. L. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie čl. 2 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom

Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 C 308/2008-305 z 28. mája 2013 rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 Co 390/2013-344 zo 4. decembra 2013.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že 4. júla 2007 Technický skúšobný ústav Piešťany, š. p., Piešťany (ďalej aj „zamestnávateľ“ alebo „odporca“), doručil sťažovateľovi okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) v tom čase účinného zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny, ktoré spočívalo v tom, že sťažovateľ:

1. vo svojej mimopracovnej činnosti využíval poznatky tvoriace obchodné tajomstvo zamestnávateľa, hoci sa zaviazal zachovávať o nich mlčanlivosť,
2. nelegálne používal počítačové programy, na ktoré zamestnávateľ nemá licencie,
3. vykonával zárobkovú činnosť zhodnú alebo obdobnú s predmetom činnosti zamestnávateľa bez jeho predchádzajúceho súhlasu.

Návrhom doručeným okresnému súdu 27. augusta 2007 sa sťažovateľ domáhal určenia, že uvedené okamžité skončenie pracovného pomeru je neplatné a pracovný pomer naďalej trvá.

Okresný súd rozsudkom č. k. 6 C 308/2008-305 z 28. mája 2013 návrh sťažovateľa v celom rozsahu zamietol, napriek tomu, že:

„... Z vykonaného dokazovania si súd ustálil, že odporca neuniesol dôkazné bremeno v svojom tvrdení, že navrhovateľ porušil povinnosť mlčanlivosti. Súd má za to, že odporca tento dôvod v okamžitom skončení pracovného pomeru riadne neodôvodnil a nešpecifikoval, aké konkrétne poznatky tvoriace obchodné tajomstvo navrhovateľ využíva pri svojej mimopracovnej činnosti ani nepreukázal, či k dňu okamžitého skončenia pracovného pomeru táto povinnosť navrhovateľom porušená bola. Z tohto dôvodu súd dospel k záveru, že pre tento dôvod je okamžité skončenie pracovného pomeru neplatné...“

Odporca neuniesol dôkazné bremeno, že by zo strany navrhovateľa išlo o opakované nelegálne používanie. Súd má za to, že navrhovateľ porušil pracovnú disciplínu tým, že

v práci používal programy, na ktoré nemal odporca licenciu, ale je toho názoru, že nejde o porušenie pracovnej disciplíny takej intenzity, aby to zakladalo dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru. Na základe týchto skutočností súd dospel súd k záveru, že okamžité skončenie pracovného pomeru je neplatné v časti dôvodu používania presne vymedzených programov.“.

Vo vzťahu k poslednej skutočnosti (t. j. konaniu sťažovateľa), v ktorej zamestnávateľ videl dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru, okresný súd uviedol:

«V organizačnej smernici č. OS 18-400-02/07 kapitola 10, príloha č. 4 zamestnávateľa v časti pracovná disciplína je uvedené, že zamestnávateľ môže okamžite skončiť pracovný pomer, ak zamestnanec porušil závažne pracovnú disciplínu, pričom pod porušením závažne pracovnej disciplíny si zadefinoval okrem iného výkon zárobkovej činnosti zhodný s predmetom činnosti zamestnávateľa bez predchádzajúceho písomného súhlasu zamestnávateľa...

Vo všeobecnosti platí, že zamestnanec môže popri svojom zamestnaní vykonávanom v pracovnom pomere vykonávať zárobkovú činnosť zhodnú s predmetom činnosti zamestnávateľa len s jeho predchádzajúcim písomným súhlasom. Vzhľadom na charakter tohto vymedzenia to súd vykladá tak, že zárobková činnosť zamestnanca má konkurenčný charakter k zárobkovej činnosti zamestnávateľa. Predmet činnosti zamestnávateľa i zamestnanca je vymedzený v obchodnom registri, živnostenskom oprávnení, prípadne v zriaďovacej listine, štatúte, v zákone a pod. Pod zárobkovou činnosťou sa má na myslí akákoľvek zárobková činnosť. Zárobkovú činnosť, ktorá sa nezhoduje s predmetom činnosti zamestnávateľa, môžu zamestnanci vykonávať bez obmedzenia. Samotné obmedzenie možnosti podnikat' či vykonávať inú zárobkovú činnosť sa nevzťahuje na výkon vedeckej, pedagogickej, publicistickej, lektorskej, prednášateľskej, lektorskej, prednášateľskej, literárnej a umeleckej činnosti...

Súd mal preukázané, že rozhodnutím generálne riaditeľstvo odporcu č. 06/2006 ZGP zo dňa 24. 04. 2006 bolo určené, že ak chce zamestnanec vykonávať alebo už vykonáva zárobkovú činnosť podľa § 83 ZP, tak je povinný požiadať o udelenie písomného súhlasu na výkon podnikateľskej činnosti. Navrhovateľ písomne na to reagoval dňa 26. 06. 2006

uvedúc, že nevykonáva popri svojom zamestnaní zárobkovú činnosť, ktorá je zhodná alebo obdobná s predmetom činnosti zamestnávateľa.

Vzhľadom na predmet podnikania navrhovateľa uvádzaného v živnostenskom registri, ktorý je len jeden (pod obchodným menom Výskumný ústav vzduchotechnika: inžiniersko-technické služby v odbore vzduchotechnika, klimatizácia a technika prostredia) má súd za to, že odporca si splnil povinnosť špecifikovať o akú zárobkovú činnosť navrhovateľa ide... Súd mal vykonaným dokazovaním i tvrdením navrhovateľa preukázané, že navrhovateľ sa venuje vedeckej, lektorskej, prednášateľskej činnosti. Okrem toho mal súd preukázané, že pre spoločnosť L., s. r. o. vykonal nasledovné činnosti: meranie koncentrácie aerosólu v pracovnom prostredí Z., a. s., meranie koncentrácie aerosólu v stlačenom vzduchu v Stavenisko PSP, meranie koncentrácie aerosólu na výstupe stlačeného vzduchu, meranie koncentrácie prašnosti v pracovnom prostredí, za ktoré vystavil faktúru č... Súd porovnal predmet podnikania odporcu, ktorý tento považuje za zhodný či obdobný s predmetom podnikania navrhovateľa a to vzhľadom na pojmové označenie oboch predmetov podnikania ako aj vzhľadom na činnosti, ktoré sa dajú pod týmito predmetmi podnikania robiť. Súd sa podrobne zaoberal i argumentáciou – porovnávaním navrhovateľa – ohľadom predmetov podnikania jeho a odporcu. Ale i napriek tomu súd dospel k záveru, že pod predmetom podnikania navrhovateľa inžiniersko-technické služby (práve pre pojem „služby“) v odbore vzduchotechnika, klimatizácia a technika prostredia sa obsahovo nachádza i predmet podnikania odporcu kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie (práve pre pojem „zisťovanie“) faktorov životného prostredia a pracovného prostredia. Súd vychádzal z toho, že pod pojem služby sú zahrnuté rôzne činnosti ako napríklad: merania (bez ohľadu na to, či sú úradné), vedecké výskumy, zisťovania rôznych faktorov, porovnávanie výsledkov, robení záverov z meraní ... Súd má za to, že merania a činnosti pre L., s. r. o. fakturované faktúrami č... sú konkurenčnou činnosťou (t. j. obdobnou zárobkovou činnosťou) vo vzťahu k činnosti odporcu ako zamestnávateľa, sú závažným porušením pracovnej disciplíny navrhovateľa a zakladajú dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru, lebo navrhovateľ tieto práce vykonával bez súhlasu odporcu. Súd ďalej skúmal intenzitu závažnosti konania navrhovateľa, t. j. či bol daný dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru. Súd dospel k záveru, že práve neoznámenie zamestnávateľovi akú prácu (inú než vedeckú pedagogickú, publicistickú, lektorskú, prednášateľskú, literárnu

a umeleckú) vykonáva (pr. merania) súd hodnotí ako porušenie pracovnej disciplíny takej intenzity, že bolo dôvodným okamžité skončenie pracovného pomeru. Vzhľadom na vyššie uvedené je súd toho názoru, že dôvod špecifikovaný v okamžitom skončení pracovného pomeru ako „závažné porušenie pracovnej, disciplíny tým, že vykonáva zárobkovú činnosť zhodnú alebo obdobnú s predmetom jeho činnosti bez predchádzajúceho súhlasu zamestnávateľa“ je dostatočne jasný a zrozumiteľný a vyplýva z takej preukázanej intenzity porušenia povinností navrhovateľa, že okamžité skončenie pracovného pomeru z tohto dôvodu bolo objektívne dôvodné, preto súd návrh zamietol.»

Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie odôvodnené tým, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov nesprávnym skutkovým zisteniam nesprávne vyhodnotil pred ním vykonané dôkazy a vec nesprávne právne posúdil [§ 205 ods. 2 písm. d), e) a f) Občianskeho súdneho poriadku – ďalej len „OSP“]. Okresnému súdu vytýkal aj to, že rozhodol v rozpore s ustanoveniami § 68 ods. 2 Zákonníka práce (podľa ktorého, zamestnávateľ môže podľa odseku 1 okamžite skončiť pracovný pomer iba v lehote jedného mesiaca odo dňa, keď sa o dôvode na okamžité skončenie dozvedel, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď tento dôvod vznikol) a § 70 Zákonníka práce (podľa ktorého okamžité skončenie pracovného pomeru musí zamestnávateľ aj zamestnanec urobiť písomne, musia v ňom skutkovo vymedziť jeho dôvod tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, a musia ho v ustanovenej lehote doručiť druhému účastníkovi, inak je neplatné; uvedený dôvod sa nesmie dodatočne meniť) a že svoje rozhodnutie presvedčivo neodôvodnil. Sťažovateľ vyslovil súhlas s posúdením „*prvého a druhého dôvodu okamžitého skončenia pracovného pomeru*“ okresným súdom ako skutočností zakladajúcich jeho neplatné skončenie, pokiaľ však ide o „*tretí dôvod*“, tento „*pokladá za absolútne neurčitý a skutkovo nevymedzený vzhľadom na to, že navrhovateľovi nebola oznámená, ani s ním prejednaná skutočnosť, že by zamestnávateľ považoval jeho činnosť vykonávajú na základe živnostenského listu za zhodnú, alebo obdobnú s činnosťou zamestnávateľa, ktorý mal 31 predmetov činností zapísaných v obchodnom registri*“. Podľa názoru sťažovateľa bol zamestnávateľ už pri okamžitom skončení pracovného pomeru z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny povinný konkrétne uviesť aspoň jeden zo skutkových opisov ním vykonávanej činnosti, s ktorou mala byť činnosť vykonávaná

sťažovateľom zhodná, a taktiež konkrétne opísať konanie sťažovateľa, ktorým sa mal dopustiť porušenia pracovnej disciplíny zakladajúceho dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru, a nie ich dodatočne dopĺňať až v konaní pred okresným súdom, ktorý odhliadnuc od toho, že *„ide o vysoko odborné definície, ktoré súd sám nemá možnosť odborne posúdiť a ani nemôže objektívne vedieť, čo je ich obsahom“*, bez akejkoľvek opory v Zákonníku práce takémuto konaniu odporcu prisúdil právnu relevanciu, pričom absolútne neskúmal uplynutie 1-ročnej lehoty vyplývajúcej z § 68 ods. 2 Zákonníka práce vo vzťahu ku skutočnosti, ktorú sám považoval za preukázanú, a síce, že sťažovateľ v danej oblasti podniká *„od 09. 10. 1992“*, pričom pre zamestnávateľa pracuje *„od 01. 04. 1983“*, a teda že v danom prípade *„došlo k zániku vymáhateľnosti práva na okamžité skončenie pracovného pomeru z tohto dôvodu“*.

Okrem toho sťažovateľ poukázal aj na to, že skutočnou príčinou okamžitého skončenia pracovného pomeru bol osobný spor medzi ním a vtedajším štatutárnym zástupcom zamestnávateľa C., u ktorého sa po zistení existencie jedovatých látok v pracovnom prostredí dožadoval zabezpečenia zdravých pracovných podmienok, a že s inými jeho kolegami vykonávajúcimi podnikateľskú činnosť, predmet ktorej bol (paradoxne) úplne zhodný s predmetom činnosti zamestnávateľa, pracovný pomer z tohto dôvodu skončený nebol.

Krajský súd rozsudkom č. k. 11 Co/390/2013-344 zo 4. decembra 2013 *„rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zamietnutia žaloby...“* podľa § 219 ods. 1 OSP bez ďalšieho ako vecne správny potvrdil s tým, že sťažovateľ *„ani v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by bolo potrebné zhodnotiť, a na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť“*.

S týmto záverom krajského súdu sťažovateľ nesúhlasí a s poukazom na dôvody svojho odvolania, ako aj na odôvodnenie napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov opakovane tvrdí, že nielen okresný súd, ale ani krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadali s jeho argumentmi o uplynutí 1-ročnej lehoty podľa § 68 ods. 2 Zákonníka práce a o nemožnosti zamestnávateľa až v priebehu súdneho konania dodatočne dopĺňať

„dôvody“, resp. dôkazy závažného porušenia pracovnej disciplíny sťažovateľom zakladajúce okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) v spojení s § 70 Zákonníka práce, čo bolo pre posúdenie danej veci kľúčové. Obsahom základného práva na spravodlivý súdny proces je okrem iného aj presvedčivé a náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 1 a 2 OSP. V prípade sťažovateľa tomu tak nie je, pretože všeobecnými súdmi zistený skutkový stav nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nimi podaný výklad na vec sa vzťahujúcich ustanovení Zákonníka práce a Občianskeho súdneho poriadku je ústavne nekonformný a arbitrárny.

Na základe uvedeného sťažovateľ v petite žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa čl. 2 ods. 2 a 3 Ústavy SR Rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 28. 05. 2013, č. k. 6C/308/2008 a Rozsudkom Krajského súdu v Trnave dňa 04. 12. 2013 sp. zn. 11 Co/390/2013, porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Trnave dňa 04. 12. 2013 sp. zn. 11 Co/390/2013 sa zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Trnave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 284,08 € (...) na účet jeho právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 6 C 308/2008-305 z 28. mája 2013

Preskúmaniu napadnutého rozhodnutia okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu označených práv ústavným súdom bráni princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí požiadať o ochranu tohto práva ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, IV. ÚS 380/04, III. ÚS 5/05). Takýmto súdom bol vo vzťahu k okresnému súdu krajský súd, ktorý rozsudok okresného súdu vo veci samej potvrdil. V tejto časti ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co/390/2013-344 zo 4. decembra 2013

Pokiaľ ide o námietku porušenia označených práv sťažovateľa napadnutým rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ úplne *totožné argumenty* [t. j. že tento súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s uplynutím 1-ročnej lehoty podľa § 68 ods. 2 Zákonníka práce a nemožnosťou zamestnávateľa až v priebehu súdneho konania dodatočne dopĺňať „dôvody“, resp. dôkazy závažného porušenia pracovnej disciplíny sťažovateľom zakladajúce okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b) v spojení s § 70 Zákonníka práce] vzniesol už v konaní pred odvolacím (ale aj prvostupňovým) súdom. Krajský súd aj keď výslovne nerozobral námietku premlčacej doby, vyhodnotil ju v súlade s okresným súdom, ktorého hodnotenie je súladné s ústavou a ústavný súd sa s ním stotožnil.

Ústavný súd v zmysle svojej konštantnej judikatúry však nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01). Z citovanej judikatúry vyplýva, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov, a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého ochrany sa fyzická osoba alebo právnická osoba domáha, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy

a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 OSP, m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 OSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej (m. m. III. ÚS 36/2010).

Uvedené zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na spravodlivé súdne konanie, vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok *Garcia Ruiz v. Španielsko* z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť s prihliadnutím na okolnosti každej veci. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 115/03, IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05, I. ÚS 197/2012 a iné). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (*Georgidias c. Grécko* z 29. mája 1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19. februára 1998). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru možno podľa záverov ESLP posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (*Ruiz Torija proti Španielsku* z 9. decembra 1994). Z práva na spravodlivý proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (*Kraska proti Švajčiarsku* z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy však nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04).

Ústavný súd konštatuje, že predmetná sťažnosť je založená výhradne na neúspechu sťažovateľa v konaní pred všeobecnými súdmi, s ktorých právnymi závermi nesúhlasí, a ako taká je zjavne neopodstatnená.

Vychádzajúc zo sťažnostných námietok sťažovateľa ústavný súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia krajského súdu v spojení s rozhodnutím okresného súdu (pozri I. časť odôvodnenia tohto uznesenia, pozn.) dospel k záveru, že ho nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu, resp. na spravodlivý súdny proces, a že z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu na spochybnenie právnych záverov krajského súdu vyjadrených v jeho rozhodnutí. Skutočnosť, že konanie pred všeobecnými súdmi neskončilo podľa predstáv sťažovateľa, sama osebe nie je právnym základom na namietnutie porušenia jeho práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie sťažnosťou podanou ústavnému súdu, pretože, ako bolo uvedené, označené právo v sebe nezahŕňa záruku úspechu v konaní.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi týmto rozhodnutím a porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K námietke porušenia čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov

Ústavný súd konštatuje, že uvedené ustanovenia majú charakter všeobecných ústavných princípov, a preto nemôžu plniť poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych konaniach (I. ÚS 176/07) o porušení základných práv a slobôd uvedených v druhej hlave ústavy (m. m. II. ÚS 821/00, I. ÚS 485/2010, III. ÚS 119/2011). Sťažnosť sťažovateľa je v tejto časti zjavne neopodstatnená, a z tohto dôvodu ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2014